

Mál nr. 310/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar A****Ágreiningur um hvort bótaskylda vegna slyss á vinnustað sé til staðar.****Gögn.**

Málskot dags. 11.09.2020 ásamt fylgiskjölum 1-14.

Bréf V dags. 30.11.2020 ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 27. ágúst 2018 hafi M slasast við störf sín hjá A. Slysíð hafi atvikast með þeim hætti að M stóð uppi í stiga og var að logsjóða pall á vörubíl þegar hann féll úr stiganum og slasaðist töluvert við fallið. Var lögreglu tilkynnt um slysíð og er skýrsla hennar meðal gagna fyrir nefndinni.

M telur að A beri ábyrgð á slysinu, þar eð A hafi vanrækt þær skyldur sem á því hvíldu varðandi öryggi á vinnustað auk þess sem verkstjórn og eftirliti hafi verið ábótavant. A hafi þannig sýnt af sér saknæma og ólögmeða háttsemi og því sé bótaskylda til staðar úr ábyrgðartryggingu þess. Máli sínu til stuðnings vísar M fyrst og fremst til þess að ekki hafi verið til staðar verklagsreglur eða almennar leiðbeiningar um það verk sem M sinnti á slysdegi, í nokkurri hæð og við erfiðar aðstæður. M hafi verið gert að nýta vanbúinn, lausan stiga, við vinnu í 2,5 metra hæð, og hafi A því ekki tryggt nægilegar öryggisráðstafanir á vinnustaðnum. Greinilegt sé af ljósmyndum í lögregluskýrslu sem gerð var um atvikið hve erfiðar aðstæður hafi verið og því brýnt að starfsmenn hefðu stiga sem hentaði við verkið, og væri festur. Máli sínu til stuðnings vísar M til nánar tilgreindra ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, reglna settra með stoð í þeim, og dómafordæma. M áréttar sérstaklega að honum hafi ekki verið kunnugt um að stiginn sem hann notaði hentaði ekki til verksins, enda hafi ekki verið til staðar neinar verklags- eða vinnureglur sem kvæðu á um það. Þá gerir M athugasemd við að slysíð hafi ekki verið tilkynnt samdægurs til Vinnueftirlitsins, svo sem borið hafi að gera samkvæmt 79. gr. laga nr. 46/1980 og verði A að bera hallann af þeim sönnunarskorti sem af því leiði að rannsókn eftirlitsins hafi ekki farið fram. Þá hafnar M því að hann hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi sem leitt geti til þess að bótaréttur hans verði skertur a grundvelli meðábyrgðar. Á grundvelli framangreinds sé því bótaréttur til staðar.

V hefur, með bréfi dags. 12. júní 2020, hafnað bótaskyldu. Í bréfi sínu til nefndarinnar tekur V fram að félagið telji að slys M verði ekki rakið til sakar A eða vanbúnaðar á vinnustað. Verkáætlun og áhættumat hafi verið gerð á árinu 2015 og kynnt öllu starfsfólki A. Þar komi fram að sé laus stigi notaður í undantekningartilvikum eigi að tryggja að hann geti ekki runnið undan, til hliðar eða aftur. Keyptir hafi verið sérstakir búkkar til að tryggja öryggi starfsmanna við þessar aðstæður, en þeir standi tryggilega og séu stöðugir. Hafi því bæði verið til staðar verklagsreglur og öryggisráðstafanir verið gerðar. M hafi starfað hjá A í samtals tíu ár og búið yfir góðri þekkingu á aðstæðum. Verði að telja einsýnt að M hafi verið kunnugt um að ekki átti að nota lausan stiga við umrætt verk. Þrátt fyrir að M hafi haft þá vitneskju og staðið til boða að nýta annað tæki við verkið hafi hann kosið að haga því á þennan hátt. Þá telur V að ekki sé ágreiningur um málsatvik sem slík, og auk þess hafi slysíð verið tilkynnt til lögreglu. Það eigi því ekki að hafa áhrif á bótaskyldu þó Vinnueftirlitinu hafi ekki verið tilkynnt um atvikið. Telur V því ekki sýnt fram á að slysíð verði rakið til vanrækslu eða vanbúnaðar og hafnar bótaskyldu.

Álit:

Fyrir nefndinni liggur verkáætlun/áhættumat sem unnið var af hálfu A, dags. 16. október 2015. Þar er fjallað um verkið „mat á bilunum bíla og tækja“ og segir þar um „aðgerðir og eftirfylgni“ vegna fallhættu: „Nota viðeigandi stiga og tröppur tækja, ekki hoppa. Ef lausir stigar eru notaðir í undantekningartilfellum skal tryggja að þeir geti ekki runnið undan, fallið til hliðar eða aftur

samkvæmt lögum.“ Ekkert kemur hins vegar fram um að búkkar séu til staðar, né liggja fyrir ljósmyndir af þeim. Þá verður ekki glögglega ráðið af lýsingu þessa verkefnis að verkefnið sem M sinnti á slysdagi, þ.e. logsuða palls á vörubíl, falli undir þennan lið. Þá liggur ekki skýrlega fyrir með hvaða hætti kynning á umræddu plaggi hafi farið fram.

Í lögregluskýrslu sem gerð var um atvikið segir aðeins að M hafi staðið í stiganum sem staðsettur var upp við hlerann og hafi verið að vinna við efri hluta hlerans er stiginn færðist til og féll til jarðar með þeim afleiðingum að M féll til jarðar. Þá hafi M verið fluttur með sjúkrafreið á bráðamóttöku. Ekkert kemur fram um stærð eða gerð stigans, að öðru leyti en því er ráða má af ljósmynd af honum, aðstæður á gólfi eða hvort búkkar eða önnur hentugri tæki hafi verið til staðar. Verður því ekki litið svo á að lögregluskýrsla leiði fyllilega í ljós orsakir umrædds slyss. Ætla má að rannsókn Vinnueftirlitsins, hefði hún farið fram, hefði leitt ofangreinda þætti betur í ljós. Í 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 segir að atvinnurekandi skuli án ástæðulausrar tafar tilkynna til Vinnueftirlits ríkisins öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Af gögnum málsins má ráða að M hafi verið óvinnufær þegar í kjölfar slyssins og liggur ekki fyrir af hverju ekki var tilkynnt um það í samræmi við lagaáskilnað, en A verður að bera hallann af þeim sönnunarskorti sem af því leiðir. Verður samkvæmt framansögðu að líta svo á að starfsmönnum A hafi verið látinn í té umræddur stigi til að nýta við störf sín, þrátt fyrir að telja meggi að einfaldur stigi henti illa til að vinna í við logsuðu. Verður því litið svo á að A hafi, samkvæmt framansögðu, vanrækt þær skyldur sem lagðar eru á það með ákvæðum 13., 37. og 42. gr. laga nr. 46/1980 um að gæta skuli fyllsta öryggis og góðs aðbúnaðar á vinnustað, sbr. og ákvæði varðandi notkun stiga í 4.2. gr. II. viðauka reglugerðar nr. 367/2006 um notkun tækja sem sett er á grundvelli laganna. Samkvæmt öllu framansögðu að telja að A beri skaðabótaábyrgð á slysi M, enda liggur hvorki fyrir að sérstakar verklagsreglur vegna umrædds verkþáttar hafi verið til staðar og kynntar starfsfólki, né að aðrar aðferðir hafi staðið M til boða við þennan starfa.

Samkvæmt 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993, sbr. 1. gr. laga nr. 124 /2009 um breytingu á þeim, skerðist ekki réttur starfsmanns til skaðabóta vegna líkamstjóns sem hann verður fyrir í starfi sínu vegna meðábyrgðar nema hann hafi af stórkostlegu gáleysi eða ásetningi átt þátt í að tjónsatburður varð. Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er ekki sýnt fram á stórkostlegt gáleysi M og verður bótaréttur hans ekki skertur af þeim sökum.

Niðurstaða.

M, á óskoraðan rétt til bóta vegna líkamstjóns úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík 15. desember 2020
Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson, lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.